

**POROČILO O DELU
KNJIŽNICE
BREŽICE
ZA LETO 2003**

KAZALO

Vsebina	Stran
KAZALO	2
1. Organiziranost Knjižnice Brežice	3
2. Prostor, oprema	3
2.1. Prostor	3
2.2. Računalniška in komunikacijska oprema ter informacijska dejavnost	3
3. Knjižnični delavci	4
4. Knjižnično gradivo	4
4.1. Temeljna zaloga	4
4.2. Prirast gradiva	4
4.3. Odpis	5
5. Uporabniki	5
5.1. Člani	5
5.2. Obisk	6
5.3. Izposoja knjižničnega gradiva	6
5.4. Knjižna in knjižnična vzgoja	7
6. Primerjava dejavnosti Knjižnice Brežice v letu 2002 in 2003	8
7. Zaključek	9

1. Organiziranost Knjižnice Brežice

Knjižnica Brežice je osrednja območna knjižnica za področje občine Brežice. Knjižnica ima kolekcijo gradiva v Pišecah in v vojašnici Cerklje ob Krki. Vojakom smo do konca julija izposojali kolekcijo gradiva računalniško s programom COBISS, enako kot v osrednji knjižnici.

Osrednja knjižnica je bila v lanskem letu odprta za obiskovalce 2.454 ur (136 ur manj kot v preteklem letu zaradi selitve v spodnje prostore), kolekcija gradiva v vojašnici je bila uporabnikom na voljo 50 ur, v Pišecah 29 ur. Skupno so bila vsa izposojevalna mesta odprta 2.533 ur v letu.

2. Prostor, oprema

2.1. Prostor

V letu 2003 se je pričela izvajati investicija zagotavljanja manjkajočih prostorov za potrebe knjižnice. Najprej so bili izdelani projekti za adaptacijo prostorov v pritličju bivšega dijaškega doma, avgusta je bil izbran izvajalec del in s septembrom se je pričela adaptacija spodnjih prostorov. Decembra smo knjižnico iz nadstropja preselili v obnovljene prostore v pritličju, kar je omogočilo izvajalcem, da so lahko nadaljevali z obnovo v nadstropju, ki je potekla do srede januarja. V pritličju je na voljo 450 m², od tega za knjižnično dejavnost 355 m². Z realizacijo nakupa opreme bomo v nadstropje preselili oddelek za mladino, kjer bodo mladi uporabniki pridobili približno 300 m², tako da bo knjižnični dejavnosti namenjeno skupno 650 m².

2.2. Računalniška in komunikacijska oprema ter informacijska dejavnost

V preteklem letu je Knjižnica Brežice s priključitvijo na ADSL povečala hitrost komunikacijskih povezav. Pri opremi beležimo nabavo štirih računalnikov z licenčno programsko opremo, štirih tiskalnikov, en čitalec črtne kode in data switch.

Tako so sedaj uporabnikom ob hitrejši povezavi na voljo štirje osebni računalniki z dostopom do interneta, dva terminala in trije tiskalniki. Knjižničarji uporabljamo osem osebnih računalnikov z internetom, dva terminala in šest tiskalnikov ter tri čitalce črtne kode in en optični čitalec.

Informacijska ponudba knjižnice vključuje splošno in informacijsko zbiranko ter domačo stran Knjižnice Brežice na internetu. Njihove vsebine redno ažuriramo. Na domači strani uporabniki lahko pregledujejo katalog gradiva ter podaljšujejo in rezervirajo oz. naročajo gradivo, vsak mesec lahko pregledajo tudi seznam novosti naše knjižnice. Redno objavljamo tudi seznam knjižnih novitet in izdaj v neknjižni obliki v časopisu Sava glas in na Radiu Brežice. Upabnikom nudimo možnost 24 urnega podaljševanja gradiva po bibliofonu.

V letu 2003 sta bibliotekarja z licenco kreirala v vzajemni bazi 429 zapisov. Dva bibliotekarja v obdelavi sta prevzela iz vzajemne baze 3.770 katalognih zapisov. Zapise prevzemamo za novo gradivo in tudi za ostalo gradivo, ki ga obdelujemo v projektu Dopolnjevanje nepopolnih zapisov v računalniškem katalogu Knjižnice Brežice. Projekt izvajamo že pet let in se bo nadaljeval predvidoma še eno leto pod pogojem, da zaposlen bibliotekar to delo opravlja poln delovni čas.

3. Knjižnični delavci

V Knjižnici Brežice je redno zaposlenih 9 delavcev, od tega 6,5 strokovnih delavcev in 2,5 upravno - tehnična delavca. Delavka je opravila 214 ur (0,11 delavca letno) pomoči pri strokovnih delih, 512 ur je bilo opravljenih pri selitvi preko študentskega servisa.

Za 1.000 prebivalcev je v občini Brežice skrbelo 0,26 strokovnega delavca. En redno zaposlen knjižnični delavec je bil namenjen 2.737 občanom.

4. Knjižnično gradivo

4.1. Temeljna zaloga

Gradivo	št.enot	%
Knjige	73.299	89,03
Časopisje	2.861	3,60
Neknjižno gradivo	6.023	7,37
Skupaj	82.183	100

Lani je knjižnična zaloga štela v povprečju 3.357 enot na 1.000 prebivalcev.

4.2. Prirast gradiva

Gradivo	št.enot	%
Knjige	3.696	74,37
Časopisje	459	9,24
Neknjižno gradivo	815	16,39
Skupaj	4.970	100

V letu 2003 je bil prirast 202 enoti na 1.000 prebivalcev občine.

Razmerje naslov : izvod knjižničnega gradiva je 1:1,31 (3.772 naslovov : 4.970 izvodov).

Ocena prirasta knjižničnega gradiva po vsebini:

- 17,56% leposlovja za mladino
- 19,01% leposlovja za odrasle
- 5,56% strokovnega knjižničnega gradiva za mladino
- 57,87% strokovnega gradiva za odrasle.

Način prirasta:

- nakup 92,01%
- dar 7,90%
- zamena 0,09%

4.3. Odpis

V preteklem letu smo odpisali 307 enot knjižničnega gradiva (120 knjig, 147 časopisja, 40 neknjižnega gradiva) oz. 0,37% temeljne knjižnične zaloge.

5. Uporabniki

5.1. Člani

člani	število članov
mladina do 15. leta	1.438 (41,51% vseh mladih prebivalcev do 15 l.)
odrasli	3.527 (16,66% vseh odraslih prebivalcev)
skupaj	4.965 (20,15% vseh prebivalcev občine)

V lanskem letu je bil med 1.000 prebivalci 201 član. Med člani je bilo 28,96% mladih do 15. leta.

Struktura članov knjižnice je naslednja: osnovnošolci 25,78%, dijaki 20,70%, zaposleni 19,89%, študenti 13,37%, nezaposleni 6,33%, upokojenci 4,35%, predšolski otroci 3,19%, vojaki 2,42% in drugo (zaposleni v knjižnici, vrtci, šole ...) 3,97%.

Od aktivnih 4.965 članov se jih je v letu 2003 prvič v knjižnico vpisalo 623, od tega 256 mladih do 15. leta (41,09%) in 367 odraslih vključno z vojaki (58,91%).

5.2. Obisk

obiskovalci	št. obiskovalcev	%
obiskovalci knjižnice zaradi izposoje na dom	51.702 (od tega 13.704 mladih, 37.998 odraslih)	57,88
obiskovalci zaradi izposoje v čitalnici	13.000 (od tega 7.100 mladih, 5.900 odraslih)*	14,55
drugi obiskovalci (vračilo, internet,...)	23.415 (od tega 8.000 mladih, 15.415 odraslih)*	25,67
obiskovalci knjižne in knjižnične vzgoje	1.203 (od tega 805 mladih, 398 odraslih)	2,45
skupaj	89.320 (od tega 29.609 mladih, 59.711 odraslih)	100

* - ocena

V povprečju je lani knjižnico za izposajo knjižničnega gradiva na dom ali za uporabo v čitalnico in zaradi udeležbe na prireditvah obiskal vsak prebivalec 3,57 - krat. Na uro je bilo v Knjižnici Brežice povprečno 33 uporabnikov.

5.3. Izposoja knjižničnega gradiva

izposoja	število enot	%
na dom	220.384	93,47
v knjižnici	15.350*	6,53
skupaj	235.734	100

* - ocena

Člani knjižnice so si na dom izposodili 220.384 enot gradiva (165.324 ali 75,01% knjig, 16.564 ali 7,53% serijskih publikacij in 38.496 enot ali 17,46% neknjižnega gradiva), od tega 51,01% leposlovja in 48,99% stroke. Član si je na dom izposodil 44,38 enot, ob vsakem obisku povprečno 4,2 enoti. Na prebivalca občine je bilo domov izposojenih 9 enot gradiva.

Obrat temeljne zaloge knjižničnega gradiva je bil 2,85-kraten. V povprečju je bilo 1.000 občanom izposojenih 8.944 enot knjižničnega gradiva.

1 strokovni knjižnični delavec je v povprečju izposodil 36.266 enot knjižničnega gradiva. V povprečju je bilo na uro odprtosti Knjižnice Brežice izposojenih 89,56 enot knjižničnega gradiva.

Za medknjižnično izposajo smo sprejeli 95 naročil za knjige in 361 naročil za fotokopije, posodili 55 knjig. Za uporabnike smo izdelali 3.301 fotokopij.

5.4. Knjižna in knjižnična vzgoja

vrsta	število		število obiskovalcev	
	za mladino	za odrasle	mladi	odrasli
predavanja		1		90
literarne delavnice z varovanci VDC		14		123
ure pravljic	21		320	63
občinski zaključek kviza	1		241	9
srečanja z ustvarjalci, lutkovne pred.	6	2	274	83
skupaj	28	17	835	368

V preteklem letu smo skupno pripravili 45 izvedb knjižne vzgoje za odrasle in mladino, ki so se je udeležili 1.203 obiskovalci.

V počastitev kulturnega praznika smo v Knjižnici Brežice pripravili v četrtek 6. februarja lutkovno predstavo Jabolko v izvedbi Lutkovnega gledališča FRU-FRU iz Ljubljane. Namenjena je bila prvošolcem osnovnih šol v brežiški občini. V popoldanskem času so si predstavo lahko ogledali še ostali otroci starejši od treh let.

Ob mednarodnem dnevu knjige za otroke smo v mesecu aprilu pripravili ure pravljic za organizirane skupine otrok iz vrtcev. Sledilo je srečanje udeležencev bralne značke sedmih in osmih razredov v občini Brežice z mladinskim pisateljem Ivanom Sivcem.

Svetovni dan knjige smo počastili s srečanjem s pisateljem Marjanom Tomšičem, ki je predstavil svojo knjigo Grenko morje.

V počastitev dneva zlatih knjig smo v mesecu septembru pripravili občinski zaključek slovenskega knjižnega kviza "Miško Kranjec in Prekmurje". Reševalce kviza je s predstavo Čudovite prigode barona Münchhausna razveselila Lucija Čirović, znana kot Fata iz televizijske nadaljevanke TV Dober dan.

Ob Dnevu slovenskih splošnih knjižnic smo 20. novembra pripravili program dejavnosti na temo Sodelovanje in partnerstvo. Razrednikom je Antonija Marinček predstavila knjigo in projekt Humano razredništvo. Otrokom in staršem je o pomenu pravljic za otroke spregovorila Slavka Kristan, vodja oddelka za mladino Knjižnice Mirana Jarca iz Novega mesta. V večernih urah so obiskovalci spoznali popotnico Andrejo Jernejčič s potopisnim predavanjem Ljubezen v Egiptu.

Lani smo za posamezne skupine iz vrtcev pripravili številne ure pravljič na njihovo željo. Redni obiskovalci teh ur so predvsem otroci iz vrtca Mavrica. Knjižnico so obiskali tudi v popoldanskem času s starši.

Redno smo prirejali tudi projektne naloge, literarne delavnice in pogovore z udeleženci Varstveno delovnega centra Leskovec, enote Brežice.

Prešernem dnevu kulture 3. decembra se letos nismo odzvali, saj smo tega dne pričeli s selitvijo.

6. Primerjava dejavnosti Knjižnice Brežice v letu 2002 in 2003

kriterij	2002	2003	Indeks
odprtost	54,5	52,5	96,05
temeljna zaloga gradiva	77.520	82.183	106,01
prirast gradiva	3.863	4.970	128,66
strokovni delavci	6,5	6,5	100
člani	4.342	4.965	114,34
obiskovalci zaradi izposoje na dom	51.151	51.702	101,07
vsi obiskovalci	87.907	89.320	101,60
izposoja na dom	210.488	220.384	104,70
izposoja na dom in v čitalnici	224.008	235.734	105,23

Glede na preteklo leto ostaja enako število strokovnih delavcev. Zmanjšala se je odprtost zaradi zaprtja knjižnice v času selitve, zato beležimo tudi manjši prirast pri številu obiskovalcev, izposoji gradiva, nekoliko večji pri članih. Temeljna zaloga gradiva se je povečala za 6%. Najvišji indeks rasti beležimo pri prirastu gradiva, kar je posledica prejetih višjih sredstev s strani Občine Brežice in Ministrstva za kulturo.

7. Zaključek

Prostorska problematika se učinkovito rešuje. Komunikacijske povezave in računalniška opremljenost se izboljšujejo glede na prostorske, tehnične in finančne pogoje. Za zagotovitev ustrezne kvalitete storitev, ki jo narekujejo tudi potrebe visokega šolstva, pa bomo nujno potrebovali dodatni strokovno kvaliteten kader.

Novembra smo med uporabniki Knjižnice Brežice drugič izvedli anketo, s katero smo preverjali zadovoljstvo s kakovostjo storitev. Rezultati ankete potrjuje kvaliteto dela knjižnice, saj je kar 93% uporabnikov zadovoljnih ali zelo zadovoljnih s storitvami Knjižnice Brežice.

Tea Bemkoč
Direktorica

Brežice, februar 2004